

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619203496
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5619203496.5

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. D., nar. XX. X. XXXX, X. D., nar. X. X. XXXX a Z. D., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, deti rodičov: V. O., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu na A. J., okres O. D. a Z. O., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu D. XXX, J., okres O. D. a o maloleté deti Z. D., nar. X. XX. XXXX a H. D., nar. X. X. XXXX, bytom ako matka, deti rodičov: V. O., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu na A. J., okres O. D. a otca neuvedeného v rodnom liste, všetky maloleté deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, za účasti Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, 033 01, IČO: 00 634 786 a Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, so sídlom Tomášikova 5, Liptovský Mikuláš, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi: V. D., nar. XX. X. XXXX, X. D., nar. X. X. XXXX, Z. D., nar. XX. X. XXXX, Z. D., nar. X. XX. XXXX a H. D., nar. X. X. XXXX, umiestnením detí do Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, 033 01, IČO: 00 634 786.

II. Súd u r č u j e rodičom maloletých detí lehotu 1 roka od právoplatnosti uznesenia o nariadení ústavnej starostlivosti na úpravu rodinných a sociálnych pomerov.

III. Súd u k l a d á Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a Centru pre rodiny a deti Liptovský Hrádok, aby p o d a l i súdu dvakrát ročne správu o spôsobe výkonu ústavnej starostlivosti, vždy k 1. 7. a k 31. 12. príslušného kalendárneho roka.

III. Matka maloletých detí j e p o v i n n á p r i s p i e v a ť na výživu každé z maloletých detí: V. D., nar. XX. X. XXXX, X. D., nar. X. X. XXXX, Z. D., nar. XX. X. XXXX, Z. D., nar. X. XX. XXXX a H. D., nar. X. X. XXXX, sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti uznesenia o nariadení ústavnej starostlivosti, s tým že výživné j e p o v i n n á p o u k a z o v a ť Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, 033 01, IČO: 00 634 786.

IV. Otec maloletých detí j e p o v i n n ý p r i s p i e v a ť na výživu maloletej V. D., nar. XX. X. XXXX, X. D., nar. X. X. XXXX, Z. D., nar. XX. X. XXXX, na každé z maloletých detí sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti, s tým že výživné j e p o v i n n ý p o u k a z o v a ť Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, 033 01, IČO: 00 634 786.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 29. 11. 2019 sp. zn. 9P/157/2019, (právoplatné 15. 1. 2020), začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

2. Pred začatím konania uznesením zo dňa 29. 11. 2019 sp. zn. 9P/157/2019, právoplatné 15. 1. 2020, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, s tým že toto neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi v konaní sp. zn. 9P/157/2019. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš uviedol, že predchádzajúce výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 2. 2019 sp. zn. 1P/18/2018 splnilo svoj účel. Matka s manželom M. O. prejavili záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti. Deti sa vrátili dňa 24. 10. 2019 do rodinného prostredia. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uskutočňoval pravidelné návštevy v rodine a poskytoval matke odborné poradenstvo. Postupom času prestala matka zvládať starostlivosť o maloletých. Domácnosť bola zanedbaná, hygienický štandard klesol. Deti matku nerešpektovali a nadávali jej. Adaptačný proces na rodinné prostredie prebiehal ťažko. Vzájomný vzťah matky a detí bol narušený dlhodobým odlúčením a citovým ochladnutím zo strany matky. Manžel matky odišiel pracovať do Českej republiky a celá starostlivosť zostala na matke. Pri šetrení pomerov 14. 11. 2019 matka uviedla, že starostlivosť o deti nevláda a chce, aby boli umiestnené do centra. Svoje rozhodnutie potvrdila počas šetrenia 18. 11. 2019. Ani po prijatých opatreniach, opakovaných intervenciách, nemá matka dostatočné zručnosti k vykonávaniu riadnej starostlivosti o deti a k ich výchove má nezodpovedný prístup. Často používa neprimerané fyzické tresty. Otec detí Z. O. sa o deti nezaujíma. Na ich výživu matke finančne neprispieval. Otec nemá zabezpečené vhodné bytové podmienky a stabilné pracovné zázemie. Zdravý fyzický a psychický vývin maloletých detí je tým ohrozený.

3. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca maloletých detí, ktorý sa na pojednávanie neustanovil. Doručenie predvolania na pojednávanie mal súd preukázané podľa § 31a ods. 10 Zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, dňom oznámenia informácie o výsledku doručovania 28. 4. 2020, ktorý sa považuje za deň vrátenia poštovej zásielky podľa § 111 ods. 3 CSP s účinkami doručenia zásielky do vlastných rúk, aj keď sa o tom adresát nedozvie.

4. Matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že nesúhlasí s ústavnou starostlivosťou. Na jej životných podmienkach sa nezmenilo nič, lebo manžel bol vo väzbe. Manžel bol vo väzbe kvôli bitke. Netýkalo sa to ani jej, ani detí. Už bol prepustený a pôjde robiť do Česka. Keď zarobí peniaze, postaví ďalšiu izbu. Ona má 9 detí a všetky sú mladšie ako 18 rokov. Osobne sa stará iba o M. N. Z.. Čaká ďalšie dieťa (v 7. mesiaci tehotenstva). Bývajú v chatrčke (ona, manžel, M. N. Z.), ktorá má dve miestnosti. Manžel poberá rodičovský príspevok a ona sa chodí hlásiť na úrad práce. Nedostáva nič. Aj s rodinnými prídavkami dostáva manžel 344 EUR mesačne. Obidve deti používajú ešte plienky. Deti pijú bežné mlieko. Všetkých 5 detí chodí ku nej na návštevu. Otec detí bol vo J. 2 dni, ale odišiel aj s priateľkou do Lučenca. Otec detí peniaze na ich výživu nedáva. Deti, o ktoré sa stará, majú všetky očkovania. Mali ísť s Z. na operáciu do Martina, ale kvôli vírusu sa neoperuje. Deťom, ktoré nie sú v jej starostlivosti nič nekupuje. Na Vianoce boli deti u nej, tak dostali darčeky (bábiky, oblečenie, autíčka). Starostlivosť o deti by už zvládala, lebo V. je už veľká, bude mať 13 rokov a aj manžela bude mať doma. V. jej bude pomáhať so starostlivosťou o mladšie deti, bude ich vodiť do školy jednou cestou (X. N. Z.). Aj V. by normálne chodila do školy. Manžel pôjde už tento piatok do roboty (Česká republika). Ona bude zabezpečovať, aby sa deti učili. V. chodila do školy v meste, preto išla ku jej švagrinej do A.. Keby chodila do školy vo J., tak by do školy prišla. Deti sa budú učiť doma. Predtým to s deťmi nevládala, lebo mala zlé bývanie. Z. O. (otec detí) bol po basách. Trikrát bol v base a ona nemala ani pobyt s deťmi. Deti nikdy nebila, iba kričala na V., že nechodila do školy. V osade majú spoločnú elektriku a vodu. Za elektriku platia 32 EUR mesačne a za vodu 4 EUR mesačne. Potraviny nakupujú z toho, čo ostane z materského príspevku a z rodinných prídavkov. Chodia k nim stále kontroly a vidia, že potraviny majú. Otec o deti záujem nemá, kontaktuje ich iba cez telefón. Syn U. je u svokry už 6 rokov. Jej manžel M. O. má deti, ktoré sú v detskom domove, radšej ako ich vlastný otec. V detskom domove vedia, že ich kontaktuje.

5. Poverená pracovníčka Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na pojednávaní vypovedala, že deti boli umiestnené do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok v roku 2019. Pobyty detí v rodine začali od začiatku roku 2020 počas víkendov. Ak nebol v domácnosti prítomný manžel matky detí, tak jej so starostlivosťou pomáhala jej matka (stará matka detí). V súčasnosti styk neprebíha lebo boli vyhlásené protiepidemiologické opatrenia. Centrum je v karanténe od 12. 3. 2020. Deti majú s matkou a aj s otcom telefonický kontakt. Vzťah matky a detí je dobrý. Deti majú záujem o kontakt s matkou. Centrum má podmienky venovať sa individuálnym potrebám detí. V. navštevuje Spojenú školu G.. Z. J. O. D. - 4. ročník. So V. žiadne výchovné problémy neboli. X. navštevuje 2. ročník na Základnej škole D. G., P. S.. Č.. Y. v O. D.. X. navštevuje detského psychiatra. Užíva predpísané lieky. Mala ísť na vyšetrenie, či bude potrebné herniu operovať alebo nie. Vyšetrenie spadlo do obdobia opatrení proti COVID - 19, tak sa ešte nerealizovalo. Z. navštevuje 1. ročník Spojenej školy G.. Z. J. O. D.. Jej zdravotný stav je dobrý. Je veľmi milá, nevyčnieva spomedzi ostatných detí. Z. a H. chodia do Materskej školy Y.. Zdravotný stav Z. je dobrý, ale jeho vývin je pomalší, najmä reč je nezrozumiteľná. Zdravotný stav H. je dobrý. Vzťahy medzi súrodencami sú veľmi dobré a sú na seba naviazaní. Po návrate detí z jedného z pobytov doma bolo zrejmé, že matku až tak nerešpektujú, nemá pevnú výchovu. Preto sa realizovali intenzívne pobyty detí, aby sa to zlepšilo. V budúcnosti bude záležať, ktoré školy budú navštevovať po návrate domov. Matka uvádzala, že V. by vodila mladšie deti do škôl, ale teraz nie je známe, do ktorých škôl. Žiadne z detí nemá ukončenú povinnú školskú dochádzku. V. a Z. navštevujú špeciálne triedy. X. navštevuje bežnú školu, ale príprava na vyučovanie je u nej veľmi náročná. Vie, že nervozita vznikala doma aj z toho, že ich bolo veľa.

6. Kolízny opatrovník maloletých detí sa na pojednávaní vyjadril, že trvá na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi a aby súd uložil rodičom lehotu 1 roka na úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Navrhuje, aby súd zaviazal rodičov povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš na pojednávaní uviedol, že sa pripája k návrhu kolízneho opatrovníka. Má za to, že aktuálne pomery nie sú vhodné na zdravý vývoj maloletých detí. Aj keď nedostatočné bytové a majetkové pomery rodičov nie sú dôvod na nariadenie ústavnej starostlivosti, deti musia mať vytvorené základné životné podmienky na zdravý vývoj.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami v spise: oznámenie Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok o prijatí detí do ich starostlivosti čl. 39 - 40, lustrácia rodičov maloletých detí v Sociálnej poisťovni čl. 41 - 43, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš z 27. 2. 2020 čl. 50, správa Sociálnej poisťovne - ústredia čl. 51, správa kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov z 15. 4. 2020 čl. 63 - 64, ak aj s obsahom pripojeného spisu sp. zn. 1P/18/2018, najmä rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 2. 2019 sp. zn. 1P/18/2018.

9. § 54 Zákona o rodine (ZR)

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

§ 55 ZR

(1) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

(2) Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

(3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

§ 62 ZR <aspi://module='KO'&link='KO36_2005SK%252362'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 81 ZR

(1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

(2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

§ 2 Zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm c) 95,96 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

10. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Na základe neodkladného opatrenia súdu (uznesenie zo dňa 29. 11. 2019 sp. zn. 9P/157/2019 čl. 26) sa všetky maloleté deti nachádzajú od 4. 12. 2019 v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Maloletá V. navštevuje 4. ročník základnej školy v Liptovskom Mikuláši, maloletá X. navštevuje 2. ročník základnej školy v Liptovskom Mikuláši, maloletá Z. navštevuje 1. ročník základnej školy v Liptovskom Mikuláši. Maloletí Z. a H. navštevujú materskú školu v Liptovskom Mikuláši. Maloletá X. je pacientkou detského psychiatra MUDr. D. P. v O. (Okres Z.) a užíva ním predpísané lieky. Plánované vyšetrenie v ambulancii detskej chirurgie v Martine sa nerealizovalo z dôvodu protiepidemiologických opatrení proti šíreniu nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (rozhodovanie o operácii hernie). V. O. má celkom 9 maloletých detí a v súčasnosti je v 7. mesiaci tehotenstva. Očakáva pôrod 10. dieťaťa. Osobne sa stará iba o M. O. a Z. O., ktorých otcom je jej manžel M. O. (Z. O., nar. XX. X. XXXX, M. O., nar. X. X. XXXX). V rodine sú vykonávané opatrenia SPODaSK z dôvodu nedodržiavania termínov vyšetrení maloletých detí Z. a M. u detskej lekárky. Matka nevykonáva osobnú starostlivosť ani o D. D. nar. X. X. XXXX a U. O. nar. X. X. XXXX. Matka s manželom a ich 2 maloletými deťmi obýva drevený príbytok v osade vo J.. Príbytok pozostáva z dvoch miestností, v ktorých sa nachádza posteľ, rozťahovací gauč, kuchynský kútik, skrinky, kuchynský stôl a stoličky. Do príbytku je zavedená električka a voda je z verejného vodovodu (spoločný zdroj pre celú osadu).

Vykurovanie je zabezpečené pieckou na pevné palivo, ktorá slúži aj na varenie. Manžel matky poberá rodinné prídavky na 2 maloleté deti (24,95 eur x 2) a rodičovský príspevok (270 eur). Manžel matky maloletých detí M. O. bol vo väzbe v decembri až marci 2020. Maloleté deti sa zúčastňovali krátkodobých pobytov pri matke počas víkendov a vianočných sviatkov. V súčasnosti je možný iba telefonický kontakt z dôvodu protiepidemiologických opatrení (od marca 2020). Otec maloletých detí sa zdržiava s priateľkou v Lučenci na bližšie neuvedenej adrese. S deťmi sa kontaktuje iba telefonicky. Kolízny opatrovník dospel k záveru, že napriek intervenciám orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately matka starostlivosť o maloleté deti nezvláda a je potrebné, aby nad deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť.

11. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 2. 2019 sp. zn. 9P/18/2018 súd dočasne odňal maloleté deti zo starostlivosti matky a nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Výchovné opatrenie bolo nariadené, lebo v rodine boli pozorované zásadné nedostatky v starostlivosti o deti, najmä ohrozenie zdravotného stavu, psychického, fyzického, sociálneho vývoja detí. Napriek snahe orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rodičia neposkytli maloletým deťom primeranú starostlivosť. Deti žili v zanedbaných hygienických podmienkach. Matka sa spoliehala na pomoc iných osôb. Deti trpeli pedikulózou, matka zanedbávala pravidelné lekárske kontroly a plánované lekárske zákroky. S peňažnými prostriedkami matka nedokázala primerane hospodáriť a bola odkázaná na potravinovú pomoc poskytovanú z iných zdrojov. Nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a z evidencie bola vyradená pre nespoluprácu. Otec sa o deti nezaujímal. V čase rozhodovania súdu matka nemala vytvorené bytové podmienky pre maloleté deti. Matka nemala zabezpečený dostatočný zdroj príjmu a hrozilo, že rodina bude musieť opustiť bydlisko (po návrate vlastníčky rodinného domu, v ktorom matka s deťmi bývala). Podľa správ Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok o priebehu výkonu výchovného opatrenia počas letných školských prázdnin boli deti od 8. 7. do 15. 7. 2019 na týždennom pobyte pri matke, ktorý prebehol bez problémov. Plánovaný týždenný pobyt v auguste u matky sa nere realizoval pre zmenu pomerov v domácnosti. Matka s manželom postavili príbytok a žiadali o deti na víkendové pobyty. Deti boli na pobyte u matky od 11. 10. do 13. 10. 2019 a od 18. 10. do 20. 10. 2019. Matke bol na pobyty poskytnutý stravovací príspevok vo forme nákupu potravín. Pobyty prebehli bez problémov, matka dodržiavala pokyny vychovávateľov a deti prišli z pobytu čisté a spokojné. Pobyty sa uskutočnili na základe prípadovej konferencie konanej dňa 12. 9. 2019 a prešetrení pomerov u matky z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenia SPODaSK, ktorý pobyty odporučil. V správe zo dňa 22. 10. 2019 konštatoval úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel, a nežiadali o jeho predĺženie. V správa zo dňa 22. 10. 2019 sa uvádza, že matka maloletých detí s manželom vybudovali svojpomocne príbytok. Manžel matky maloletých detí si privyrába a poberá rodičovský príspevok. Spolužitie matky a jej manžela hodnotili ako bezproblémové. V októbri stabilizovali matka a jej manžel bytovú situáciu vybudovaním drevenej chatky a mohol sa uskutočniť pobyt detí u matky. V čase konania prípadovej konferencie 12. 9. 2019 ešte rodina nemala vyriešenú otázku bývania, preto nebol možný návrat detí do rodinného prostredia. Deti sa dňa 24. 10. 2019 vrátili do rodinného prostredia. Rodina bola sledovaná, bola jej poskytovaná pomoc a poradenstvo. Od novembra 2019 Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok ambulantnou a terénnou formou vykonávalo opatrenia na prispôsobenie sa novej situácii. Postupom času matka prestala zvládať starostlivosť o deti, domácnosť bola zanedbaná a hygienický štandard klesol. Matka opätovne zanedbávala zdravotnú starostlivosť o deti. Osobitnú pozornosť matky vyžadoval syn Z., ktorý bol často hospitalizovaný z dôvodu ochorenia obličiek. Maloleté deti matku nerešpektovali, na rodinné prostredie si deti ťažko zvykali a matke vulgárne nadávali. Adaptačný proces prebiehal ťažko aj preto, že matka situáciu nezvládala. Vzťah matky a detí bol narušený dlhodobým odlúčením a citovým ochladnutím zo strany matky. Medzi matkou a jej manželom M. O. sa vyskytli partnerské nezhody. Manžel matky odišiel za prácou do Českej republiky a celá starostlivosť o deti ostala na matke. Dňa 14. 11. 2019 matka uviedla pri šetrení, že nezvláda starostlivosť o deti a chce, aby boli umiestnené do ústavnej starostlivosti. Toto potvrdila počas osobného šetrenia v rodine 18. 11. 2019. Zo vzťahu matky maloletých detí a jej manžela M. O. sa narodili 2 deti. Poberateľom rodičovského príspevku a rodinných prídavkov je manžel matky detí M. O.. Matka maloletých detí je dlhodobo nezamestnaná bez evidencie na úrade práce (vyradená pre neposkytnutie súčinnosti). Otec maloletých detí sa o deti po prepustení z Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok nezaujímal. Miesto jeho skutočného pobytu nie je známe. V mieste trvalého pobytu sa nezdržiava. Matke žiadnym spôsobom neprispieva na výživu maloletých detí. Hoci v júli 2019 uviedol, že má záujem o osobnú starostlivosť nevyvinul žiadnu

aktivitu, aby deti získal do svojej starostlivosti. Prípadovej konferencii, ktorej cieľom bolo prehodnotenie výchovného opatrenia 12. 9. 2019 sa nezúčastnil. U matky bolo zistené, že nemá dostatočné zručnosti na vykonávanie riadnej starostlivosti o všetky maloleté deti. K výchove mala nezodpovedný a laxný prístup. Dávala najavo emocionálny chlad, najmä keď deti vyžadovali jej objatie alebo fyzickú blízkosť. Na deti často kričala a používa neprimerané fyzické tresty. Čo sa javilo tak, že medzi matkou a deťmi nie sú vytvorené pozitívne citové väzby. Maloletá V. zanedbávala povinnú školskú dochádzku a matka si neplnila oznamovaciu povinnosť voči škole. V. nemala školské pomôcky na vyučovanie a desiatu do školy. Maloletá X. N. Z. navštevovali školu pravidelne, ale chýbali im školské pomôcky. Z vykonávanej terénnej práce orgánom sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately v rodinnom prostredí a správy Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 20. 11. 2019 vyplýva, že u matky neboli dostatočne naplnené základné potreby detí. Vzťah medzi matkou a deťmi bol oslabený dlhodobým odlúčením. Prístup matky k výchove je nezodpovedný, starostlivosť o deti zanedbávala, nedokázala plniť povinnosti pri zabezpečovaní riadnej starostlivosti o maloleté deti. Týmto bol ohrozený zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin detí v rodinnom prostredí. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z 20. 11. 2019 od 11. 11. 2019 maloletá V. navštívila školu trikrát (vtedy 4. ročník špeciálnej základnej školy v O. L.). Zo správy vyplýva, že po návrate do domáceho prostredia deti nemali zabezpečenú zmenu školy a nemohli plniť povinnú školskú dochádzku. Matke pomohli vybaviť školy pre deti. Tieto skutočnosti zisťovalo Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok rozhovormi s matkou a maloletými deťmi. V tom čase sa deti pýtali naspäť do zariadenia (Centrum pre deti s rodiny Liptovský Hrádok).

12. Súd nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, lebo výchovné opatrenie súdu a ani opatrenia v rámci pôsobenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok nevedli k stabilnej zmene rodinného a sociálneho prostredia, ktoré by vyhovovalo potrebám maloletých detí na ich zdravý citový, fyzický a sociálny vývoj. Záujem detí je prvoradým kritériom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu. Súd nemá pochybnosti, že matka má k deťom pozitívny citový vzťah a túži po ich návrate do jej domácnosti, ale nie je schopná vytvoriť také podmienky, aby deti neboli ohrozené. Deti absolvujú víkendové pobyty u matky, ktoré boli prerušené len v období nariadenia protiepidemiologických opatrení pre šírenie nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Je rozdiel pokiaľ maloleté deti cez víkend alebo sviatky navštívia matku, ako každodenný dlhodobý pobyt detí u matky a z toho vyplývajúce povinnosti predovšetkým na zabezpečenie povinnej školskej dochádzky, zdravotnej starostlivosti, výživy a výchovy ako takej. Súd má za to, že situácia matky sa zhoršila, keďže sa stará o ďalšie 2 maloleté deti v útlom (predškolskom) veku. V súčasnosti je v 7. mesiaci tehotenstva a očakáva narodenie v poradí 10. dieťaťa. Bytové pomery matky sa nezmenili. Matka maloletých detí predpokladá, že po návrate by najstaršia z detí, V., pomáhala so starostlivosťou o mladších súrodencov, najmä by ich sprevádzala do školy. V súčasnosti však matka nemala zabezpečené školy pre maloleté deti, kam by mohli nastúpiť po návrate. Pomoc v rodine je prirodzená, členovia rodiny si majú pomáhať, ale nie je úlohou detí preberať starostlivosť o súrodencov za rodičov. Maloleté deti navštevujú základné školy a materskú školu v Liptovskom Mikuláši, kde by museli dochádzať, kým im matka nezariadi prestup na iné školy. Matka nemá prostriedky na zabezpečenie cestovných nákladov detí na dochádzanie do školy. Všetky deti podliehajú povinnej školskej dochádzke. Maloletá X. navštevuje detského psychiatra MUDr. D. P., ktorý má ambulanciu v O.. Sú jej predpisované lieky, ktoré užíva. Na to, aby sa deti mohli vrátiť domov musí byť v schopnostiach rodiča sa o ne zodpovedne postarať, aby deti neboli žiadnym spôsobom ohrozené nedostatočnou starostlivosťou. V tomto prípade súd nemá preukázané, že by matka dokázala zabezpečiť výchovu, vzdelávanie a zdravotnú starostlivosť všetkým deťom po ich návrate do domáceho prostredia. Vzťahy medzi súrodencami sú veľmi blízke, sú umiestnení spoločne v Centre pre rodiny a deti v Liptovskom Hrádku. Deti si navzájom si pomáhajú. Nariadením ústavnej starostlivosti neutrpia takú ujmu, aká by im hrozila v prípade, ak by sa vrátili do domáceho prostredia, kde nemajú zabezpečené základné životné potreby. Matka ani v minulosti po návrate detí zo zariadenia, kde boli umiestnené na základe výchovného opatrenia, nemala pripravené pre deti zázemie (pokračovanie v štúdiu) a táto situácia sa opakovala aj v čase rozhodovania súdu. Čo sa týka otca, ten o deti nejaví skutočný záujem, aký sa dá predpokladať u rodiča. Jedenkrát deklaroval záujem, že si deti zoberie k sebe, ale v súčasnosti má s deťmi iba telefonický kontakt a súd eviduje iba jednu jeho návštevu v čase, keď boli deti v zariadení ešte na základe nariadeného výchovného opatrenia. Súd uložil rodičom lehotu 1 roka na zabezpečenie sociálnych a rodinných pomerov tak, aby sa deti mohli vrátiť do rodinného prostredia.

13. Otec maloletých detí bol od 4. 1. 2018 do 5. 6. 2018 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku, ďalej pracoval na dohodu o pracovnej činnosti v období od 13. 6. 2018 do 2. 7. 2018,

od 26. 8. 2019 do 25. 9. 2019, od 30. 8. 2019 do 25. 9. 2019, od 17. 10. 2019 do 22. 11. 2019. Matka maloletých detí je nezamestnaná. Nie je evidovaná na úrade práce. Matka sa celodenne stará o maloleté deti, ktoré sú v jej starostlivosti. Matka ani otec maloletých detí od 1. 1. 2019 do podania správy 28. 2. 2020 neboli poberateľmi dávok v nezamestnanosti, dávok dôchodkového poistenia a nemocenských dávok (čl. 51). Matka je vedená ako uchádzačka o zamestnanie od 8. 11. 2019 bez nároku na podporu v nezamestnanosti. Pri hľadaní zamestnania spolupracuje (čl. 56). Súčasný manžel, M. O., matky maloletých detí je poberateľom prídavkov na deti a rodičovského príspevku s tým, že okrem toho sa snaží pracovať brigádnickou formou. Otec maloletých detí by sa mal zdržiavať v Lučenci s priateľkou na presne neuvedenej adrese s tým, že sa plánuje vrátiť do Českej republiky a tam pracovať. Súd uložil obidvom rodičom povinnosť prispievať na každé z detí sumou minimálneho výživného, ktoré je v súčasnosti 28,79 EUR. Výživné sú povinní posielat' zariadeniu, v ktorom sú deti umiestnené.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a 57 CMP tak, že žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 59 ods. 1 CMP, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).